

Prof. UMFC Jan Stanienda
Dziedzina - sztuki muzyczne
Dyscyplina artystyczna - instrumentalistyka

Warszawa 31.03.2019 r.

OPINIA

Zleceniodawca recenzji

Akademia Muzyczna w Gdańsku, Wydział Instrumentalny - pismo z dnia 27.02.2019 roku, zlecenie podjęte na podstawie Ustawy z dnia 14.03. 2003 roku tekst jednolity o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. Nr 65, poz. 595 wraz ze zmianami Dz. U. z dnia 27.07.2005 roku nr 164, poz. 1365, art. 14 ust. 2 pkt. 2).

Dotyczy

Uchwały Rady Wydziału Instrumentalnego z dnia 15.12. 2014.roku w sprawie:

- wszczęcia, na wniosek Pana mgr Piotra Kwaśnego z dnia 15.12.2014 roku, przewodu na stopień doktora sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej - instrumentalistyka
- wyznaczenia promotora

W świetle Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. nr 65. poz. 595, ze zmianami Dz. U .nr 164, poz. 1365 z dnia 17.08.2005 r., tekst jednolity art. 6 ust. 1, 3) Rada Wydziału Instrumentalnego posiadała uprawnienia do prowadzenia przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka .

Wyniki głosowania Rady Wydziału Instrumentalnego dot. wszczęcia postępowania

Liczba uprawnionych członków Rady	20 osób
Na posiedzeniu było obecnych uprawnionych	15
Oddano głosów ważnych:	15
<u>Za wszczęciem przewodu doktorskiego</u>	15
Głosów wstrzymujących się	0
Głosów przeciwnych	0

Quorum głosujących w chwili podejmowania uchwały zostało zachowane.

Do nadesłanego mi przez przewodniczącego Rady pisma sygnowanego datą 27.02.2019.roku, informującego o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu Pani prof. dr hab . Krystyny Jureckiej promotorem pracy doktorskiej mgr. Piotra Kwaśnego

.p.t. „Środki ekspresji w muzyce kameralnej późnego romantyzmu z udziałem skrzypiec w oparciu o wybrane dzieła Ryszarda Straussa I Alexandra Zemlińskiego ” została dołączona następująca dokumentacja z posiedzenia Rady w dniu 25.02.2019.roku:

- wyciąg z protokołu Rady Wydziału Instrumentalnego w dniu 25.02.2019.
- lista obecności członków Rady Wydziału Instrumentalnego na posiedzeniu w dniu 25.02.2019 roku.
- uchwała o wszczęciu przewodu doktorskiego i wyznaczeniu mej osoby recenzentem pracy doktorskiej kandydata
- protokoły komisji skrutacyjnej z przeprowadzonych głosowań,
- lista członków Rady Wydziału Instrumentalnego zaliczanych do minimum kadrowego, w dyscyplinie artystycznej - instrumentalistyka w dniu wszczęcia przewodu
- dokumentacja doktoranta

PODSTAWOWE DANE O DOKTORANCIE

Piotr Kwaśny urodził się w Krakowie w 1979 roku.

Dzięki stypendium ukończył Curtis Institute of Music w Filadelfii w Stanach Zjednoczonych (prof. Rumi Scott i prof. Ida Kavafian) oraz Musikhochschule w Lubece w Niemczech u prof. Shumela Ashkenasiego. W tej samej uczelni ukończył studia podyplomowe w klasie prof. Wilfrieda Laatz. Jest również absolwentem Akademi Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi pod kierunkiem Iwony Wojciechowskiej.

Kameralistykę studiował w Filadelfii u Petera Wiliey, Michaela Tree, Josepha Silvestreina oraz w Lubece u Waltera Levina.

Obecnie pracuje w Polskiej Filharmonii Bałtyckiej im. Fryderyka Chopina w Gdańsku

Jest laureatem :

I nagroda –konkurs Młodych skrzypków im. Piotra Czajkowskiego w Japonii

III nagroda- Międzynarodowy konkurs im. Y. Menuhina w Anglii.

Koncertował z wieloma orkiestrami filharmonicznymi w kraju i zagranicą . Z recitalami i jako kameralista występował m. in. W Polsce, Niemczech i Stanach Zjednoczonych. Brał udział w festiwalach muzycznych: Meclenburg-Vorpommern, Schleswig Holstein Musik Festiwal, W Montpellier, Festiwal Brahmsowski w Lubece, Festiwal nad Nettą oraz Muzyka w Zabytkach Starego Gdańska.

Był stypendystą Krajowego Funduszu na Rzecz Dzieci, Fundacji Ewy Czeszejko-Sochackiej oraz Oscara i Very Ritter w Hamburgu.

Choć dorobek artystyczny i pedagogiczny Kandydata nie podlega ocenie należy z satysfakcją stwierdzić, że osiągnięcia artystyczne i pedagogiczne Pana Piotra Kwaśnego stanowią znaczący wkład w polską kulturę muzyczną na terenie kraju jak również w zakresie jej propagowania poza granicami Polski m.in. w Europie oraz w USA.

Praca doktorska Pana mgr. Piotra Kwaśnego składa się z dzieła artystycznego i jego opisu co tworzy logicznie przemyślaną całość i przyczynia się w sposób oczywisty do przybliżenia istoty zadanemu sobie tematowi.

„Środki ekspresji w muzyce kameralnej późnego romantyzmu z udziałem skrzypiec w oparciu o wybrane dzieła Ryszarda Straussa i Alexandra Zemlińskiego” to temat, który mgr Piotr Kwaśny z dociekliwością zaprezentował.

Cała praca jest podzielona na pięć rozdziałów poprzedzonych wstępem i spięta zakończeniem podsumowującym tezy i wnioski wynikające z badań. Następnie jest streszczenie w języku polskim i angielskim oraz bibliografia.

Wstęp to omówienie kontekstu historyczno-kulturowego końca XIX i początku XX w.

W Rozdziale pierwszym doktorant ukazuje sylwetkę kompozytora jego życie i twórczość.

Ryszard Strauss ukazany jest jako człowiek o szerokich horyzontach, wrażliwy wobec wszelkich współczesnych mu zjawisk kulturowych i społecznych, co odzwierciedla jego twórczość. Mimo ewoluowania stylu dzieła z różnych okresów zachowuje jedyną w swoim rodzaju pełnię i nasycenie brzmienia (uwidocznione jest to także w prezentowanym nagraniu). Doktorant wnioskuję, że melodyka i harmonia jest zawsze oryginalna i wyrafinowana. Jego nawet tragiczne w swym wyrazie dzieła, cechuje witalność i swoiste unerwienie. To pewien nie dający się określić słowami fluid brzmieniowy, dzięki któremu jego styl kompozytorski jest niepowtarzalny i tak bardzo charakterystyczny.

Rozdział drugi to „Sonata na skrzypce i fortepian Es-dur op 18.”

nową rolę skrzypiec w formie sonaty z fortepianem oraz zwraca uwagę na środki kompozytorski używane przez kompozytora. Opisane są także możliwości barwowe, intonacja oraz portamento.

Sonata ta jest kontynuacją tradycji klasycznej. Klasyczna klarowność jest fundamentem, na którym budowana jest romantyczna ekspresja. Proporcje brzmieniowe pomiędzy partiami obydwu instrumentów muszą być znakomicie wyważone, przy całym swym napięciu dźwiękowym i emocjonalnym co w nagraniu jest perfekcyjnie zrealizowane. Słuchacz może w trakcie odbioru mieć odczucia, takie jak epickie piękno i rozmach części pierwszej, fantazyjność drugiej, poczucie bohaterstwa i pewnego wewnętrznego przewyciężenia w części trzeciej. Są to wielkie idee poematów symfonicznych w mniejszym formacie.

Rozdział trzeci to przedstawienie postaci Alexandra Zemlinsky,ego.

W rozdziale tym doktorant opisuje twórczość kompozytora w kontekście schyłku tonalności oraz początek Szkoły Wiedeńskiej. Uważa mgr Piotr Kwaśny, że w czasie maksymalnego nasycenia ekspresją romantyczną i u progu wyczerpania możliwości zawartych w systemie dur-moll, twórczość Alexandra Zemlinsky,ego była pewnego rodzaju pomostem między schyłkiem tonalności a mającymi nadejść wielkim zmianami w porządkowaniu materiału muzycznego. Zemlinsky skończył pewną epokę wywierając wpływ na kolejnych kompozytorów i w ten sposób nieświadomie zapoczątkował nadejście następnej. W rozdziale tym opisane zostają cztery kwartetety smyczkowe: nr1 A-dur op.4, nr2 op. 15, nr3 op.19,nr.4 op. 25. W opisie zawarta jest geneza powstawania poszczególnych kwartetów ich umocowanie w kontekście historycznym oraz opisane pierwsze wykonania i ich odbiór przez publiczność.

Kwartet smyczkowy Nr. 2 op. 15(1913-15) to czwarty rozdział pracy doktorskiej.

Zawarty w tym rozdziale jest opis struktury dzieła. opisane są dokładnie wszystkie sekcje.

Kwartet nr.2 op. 15 jest opisany jako przełomowy, który wpisuje się w dalszą linię rozwoju dla kwartetów nr.3 i nr.4. gdzie Zemlinsky stopniowo odchodzi od tradycyjnie pojętej

tonalności. Nie przekraczając wyznaczonej przez nią granicy kompozytor stoi równocześnie u progu atonalności w muzyce. W punkcie drugim tego rozdziału doktorant opisuje środki wyrazowe i dynamikę utworu. Podsumowując mgr Piotr Kwaśny pisze „że Alexander Zemlinsky w tym kwartecie operuje środkami, które maksymalizują możliwości wyrazowe, dynamiczne i sonorystyczne utworu. Nie rzadko są one nowatorskie a zastosowanie ich w utworze przeznaczonym na kwartet smyczkowy, jest zaskakujące. Odzwierciedla to indywidualną osobowość twórcy o wielkiej wrażliwości i wyobraźni, Kwartet charakteryzują zarówno późno romantyczne brzmienie, emocjonalistyczny liryzm jak i modernizm. Granice pomiędzy nimi są elastyczne i wynikają wyłącznie z kontekstu muzycznego. Połączenie tych stylów jest niezwykle oryginalne i nadaje dziełu nowy wymiar. W nagraniu prezentowanym przez doktoranta wszystko jest odzwierciedlone z wielkim pietyzmem i wyczuciem barwy i stylu.

Rozdział piąty to : Zagadnienia wykonawcze.

Autor pracy w tym rozdziale skupia się na : propozycji brzmienia zespołu, intonacji oraz na grze zespołowej. Jest to bardzo szczegółowa analiza poszczególnych problemów poparta przykładami z szerokim opisem.

Po dogłębnej analizie zawartej w pięciu rozdziałach pracy następuje zakończenie.

Teza będąca osią rozwoju niniejszej rozprawy jest założenie „że muzyka to ekspresja będąca jedną spójną wartością dla różnych środków kompozytorskich. W celu osiągnięcia maksymalnych możliwości wyrazowych zarówno Ryszard Strauss jak i Alexander Zemlinsky poszerzają formy, w których osadzone są omawiane utwory.

Do pracy dołączona jest płyta CD z nagraniem wyżej wymienionych utworów.

Piotr Kwaśny – skrzypce, Mirosława Sumlińska – fortepian.

Kwartet smyczkowy w składzie

Piotr Kwaśny – I skrzypce

Adam Ruderek- II skrzypce

Tomasz Pozorski – altówka

Błażej Goliński – wiolonczela.

Pan mgr Piotr Kwaśny w swej pracy posługuje się dojrzałym językiem, i słownym i dźwiękowym; myśli formułuje jasno i czytelnie. Dla prezentacji poruszanych zagadnień używa właściwej terminologii i udowadnia, że terminologia ta stosowana w teorii muzyki stanowi znakomitą część Jego wiedzy humanistycznej. Praca spełnia też standardy pod względem edytorskim. Przypisy, cytowana literatura, przykłady nutowe wplecione w tekst pracy zostały prawidłowo wykonane, co czyni z opisu pracy i dzieła artystycznego wartościowe przedsięwzięcie naukowo-artystyczne. Autor wykazał dużą samodzielność w prowadzeniu badań oraz formułowaniu wniosków. Jego praca może być przyczynkiem i inspiracją do dalszych badań nad muzyką Ryszarda Straussa i Alexandra Zemlinsky,ego i jej wykonawstwem.

Profesjonalnie zarejestrowane na nośniku elektronicznym dzieło muzyczne, których wykonawcami są wyżej wymienieni artyści, wykazuje znakomite opanowanie warsztatu wykonawczego doktoranta. Trzeba przy tym podkreślić, że mogło ono powstać jedynie przy maksymalnym wysiłku wszystkich wspomniałych artystów wspólnie zaangażowanych w twórczą odtwórczość młodych artystów.

Konkluzja

Reasumując należy stwierdzić, iż praca doktorska mgr Piotra Kwaśnego dzięki starannie opracowanym narzędziom badawczym i sztuce wykonawczej rozwiązuje w sposób wyczerpujący przedstawioną problematykę wkraczając poprzez swą formę oraz twórczą treść artystyczną w sferę budowania skrzypcowej i kameralnej kultury muzycznej w naszym kraju. Na tym moim zdaniem polega znaczący wkład tej pracy w rozwój zarówno dyscypliny artystycznej reprezentowanej przez doktoranta jak i całej dziedziny sztuk muzycznych.

Niniejszym stwierdzam, że doktorant wykazał się głęboką wiedzą teoretyczną, a także umiejętnościami do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej. W ten sposób doktorant rozwiązał założone zagadnienie artystyczne i spełniła bez zastrzeżeń wymagania art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 14.03.2003 roku.

Pracę doktorską Pana mgr Piotra Kwaśnego przyjmuję.

.....